„КОВНО-ЭСПЕРАНТО" ⁂ „KOVNO-ESPERANTO"

Журналъ Ковенскаго Общества Эсперантистовъ

★★★

Подписная цѣна: за годъ—1 руб., за 6 мѣс.—60 коп. Пожизненные и дѣйств. члены К.О.Э. получаютъ въ Ковнѣ журналъ безплатно.

Адресъ редакціи: Ковна, Б.-Садовая, д. Рацъ

★★★

Presorgano de Kovna Esperantista Societo

★★★

Abonprezo: Jare—1 sm., duonjare—60 sd. Dumvivaj kaj efektivaj membroj de K.E.S. ricevas la ĵurnalon en Kovno senpage.

Adreso de Redakcio: RUSLANDO. KOVNA Esperantista Societo.

★★★

№ 4 (30)

1914.

Годъ третій. — Jaro tria.

Цѣна отд. №—3 коп., въ пров. и съ перес. 5 к.

★★★

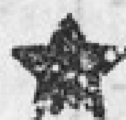
20 Января.

2 Februaro.

Unu ekz.—3 sd., en provincoj —5 sd., eksterlande—7 sd.

★★★

Отъ 10 до 30 №№ въ годъ.

Dum la jaro 10—30 numerojn.

Текущій счетъ въ Ковенск. Отдѣл. Соед. Банка (№ 916) и въ Esperantista Ĉekbanko

Правленіе напоминаетъ, что новый операціонный годъ начался 1 Октября, а потому проситъ лицъ, желающихъ оставаться или вновь записаться въ члены Общества, уплатить членскіе взносы. Взносы принимаются въ помѣщеніи Общества (Б. Садовая, д. Рацъ) ежедневно отъ 6 до 8 веч., въ Соединенномъ Банкѣ на текущій счетъ № 916 и въ книжномъ магазинѣ Завадскаго (Рутскаго).

Ковна, 20 Января.

Какія перспективы открываетъ Новый Годъ для эсперантистовъ? Мы неоднократно указывали, что эсперантское движеніе вступило въ третій практическій періодъ; проповѣдническая дѣятельность эсперантистовъ смѣнилась показательной, а мѣсто краснорѣчивыхъ словъ заняли дѣла и факты. Стали праздными и ненужными разсужденія о томъ, можетъ или не можетъ существовать искусственный языкъ, пригоденъ или не пригоденъ такой языкъ для всякаго рода международныхъ сношеній: такой языкъ существуетъ, живетъ и находится въ полномъ и всестороннемъ обращеніи.

Kovno, 2-an de Februaro.

Kiajn perspektivojn malfermas por la esperantistoj la Nova Jaro? Multfoje ni diradis, ke la esperanta movado eniris sian trian praktikan periodon; la predikanta agado de esperantistoj anstataŭiĝis per la demonstranta, la lokon de elokventaj paroloj okupis aferoj kaj faktoj.

Fariĝis vantaj kaj nenecesaj tiaj diskutoj: ĉu povas aŭ ne povas ekzisti la lingvo artefarita; ĉu ĝi estas taŭga aŭ ne por ĉiuspecaj internaciaj rilatoj. Tia lingvo ekzistas, ĝi vivas kaj estas uzata plene kaj ĉiuflanke. Dum ĉiu momento oni ĝin parolas, skribas, oni verkas en ĝi, disputas aŭ propagandas.

Въ каждый данный моментъ на немъ говорятъ, пишутъ, творятъ, спорятъ или проповѣдуютъ. Не сразу въ свое время проникъ въ образованные слои европейскаго общества французскій языкъ: такъ не сразу проникнетъ въ культурное современное общество международный языкъ; но онъ непремѣнно проникнетъ, потому что этого властно требуютъ потребности нашего вѣка, этого требуютъ многосторонніе интересы и нужды нашего поколѣнія. Никакія вліянія извнѣ или теченія внутри эсперантизма не въ состояніи остановить его стихійнаго движенія: подобно пару, электричеству или воздухоплаванію, эсперантизмъ займетъ свое естественное почетное мѣсто въ культурномъ мірѣ.

Вотъ какія надежды приноситъ намъ новый 1914 годъ и мы искренне желаемъ скорѣйшаго ихъ осуществленія.

Ne rapide enpenetriĝis siatempe la klerajn klasojn de Eŭropa Societo la franca lingvo: same Esperanto ne tuj enpenetriĝos la modernan societon; sed ĝi nepre enpenetriĝos, ĉar tion imperative postulas la bezonoj de nia centjaro, tion postulas la multflankaj interesoj kaj necesoj de nia generacio.

Neniuj influoj eksteraj aŭ internaj en esperantismo povas haltigi ĝian movadon. Kiel vaporo, elektro aŭ aviado,—la esperantismo okupos fine sian naturan kaj honoran lokon en la kultura vivo.

Jen kiajn esperojn alportas al ni la Nova 1914 jaro kaj ni sincere deziregas ilian plej baldaŭan efektiviĝon.

Хроника Общества

Kroniko de Kovna Esperantista Societo (Ruslando).

La biblioteko de K. E. S. ĉiam pliriĉiĝas per novaj libroj kaj ĵurnaloj. Laŭ interkonsento kun la Redakcio de „K. E.“ en la bibliotekon estas transdonataj ĉiuj libroj kaj ĵurnaloj, ricevataj interŝanĝe. La loĝejo de societo estas ornamata per pli ol cent malsamaj ĵurnaloj, gazetoj kaj revuoj.

La 23-an de Januaro por la membroj de K. E. S. komenciĝos novaj kursoj de Esperanto.

Abonpago unu rublo pro 10 lecionoj estas akceptata en societo ĉiutage de 6-aĝis 8-a vespere.

23 января для членовъ Общества начнутся курсы яз. Эсперанто.

Плата (помимо членскаго взноса) одинъ рубль за 10 лекцій принимается въ помѣщеніи Общества ежедневно отъ 6 до 8 ч. вечера.

Esperanto en Ruslando.

„Kovno-Esperanto“ tre petas sendi al la Redakcio mallongajn sciigojn pri gravaj okazintaĵoj el vivo kaj movado esperantista en Ruslando.

En Peterburgo: 1) komenciĝis la funkciado de nove fondita Komercoficejo (Nevskij 110, loĝ. 3), 2) en privata Operejo nun ludas la famekonata kantistino „Ada Sari“, kiun bone konas la kongresanoj en Krakovo, 3) la 26-an de Januaro devas esti la Ĝenerala Kunveno de P. E. S., dum kiu interalie estos elektata nova prezidanto, anstataŭ la mortinta neforgesebla I. F. Onoŝkoviĉ-Jacina (vidu la nekrologon), 4) P. E. S. voĉdonis por Moskvo, kiel sidejo de III Tutruslanda Kongreso, 5) ĵus komencis funkcii la esperantaj kursoj, permesitaj de Ministerio por Popola Instruado: inter instruistoj estas nia akademiano

s-ro Evstifeev. 6) baldaŭ verŝajne aperos la nova ĵurnalo kun granda esperanta fako sub titolo „Idealisto“, kies ĉefredaktoro estos N. P. Evstifeev.

En Kaŭkazo. Generalo A. P. Andreev faris kelkajn propagandajn paroladojn en Tifliso kaj aliaj urboj.

Ĝeneralaj sciigoj.

Tiu-ĉi fako estas destinata precipe por rusaj esperantistoj-propagandistoj, pro kio ĝi estos redaktata en lingvo rusa.

Въ Лейпцигѣ. 1) Началась постройка Эсперантскаго павильона на всемірной выставкѣ печатнаго дѣла: желательны дальнѣйшія пожертвованія, которыя слѣдуетъ направлять въ Leipzig, Dolzstr. 1, s-ro Säuberlich, Sächsisches Esperanto-Institut. О полученіи денегъ отчеты печатаются въ журналѣ „Ĉirkaŭ la mondo“; 2) для той же выставки просятъ присылать всевозможныя афиши и рекламы по адресу: Leipzig, Elisenstrasse 75, I, S-ino Elisabeth Heyne; 3) между 17-21 мая ст./ст. въ Л. состоится IX Германскій Конгрессъ (адресъ Johannisplatz 3), на который приглашаются иностранцы; въ это время уже будетъ открыта всемірная выставка печатнаго дѣла.

Въ Берлинѣ: открылось бюро Ellersiek (Berlin S, 59, Wissmanstr. 46), которое принимаетъ фотографіи (9×12 или 10×15 сант.) важныхъ событій, зданій и т. п. для помѣщенія въ нѣмецкихъ газетахъ, съ оплатой ихъ отъ ½ до 2 руб. за шт.

Въ Антверпенѣ: городск. управленіе даетъ субсидію эсперантскимъ курсамъ.

Въ Вѣнѣ: въ одной изъ церквей ежедневно совершаются богослуженія на эсперентскомъ языкѣ.

Въ Парижѣ: 1) усиленно готовятся къ X всемірному конгрессу, 2) Турингъ-клубъ выдалъ 10000 фр. субсидіи на эсперантскіе курсы.

Въ Бразиліи. Парламентъ штата Ріо издалъ законъ, въ силу котораго при зачисленіи на государственную службу и на общественныя должности, при прочихъ равныхъ условіяхъ, предпочтеніе должно быть отдаваемо кандидатамъ, представившимъ отъ Бразильской Лиги Эсперантистовъ свидѣтельство въ томъ, что они изучили языкъ Эсперанто.

X Парижскій Конгрессъ.

На конгрессъ до сихъ поръ записалось свыше 1000 чел. Съ января стала выходить конгрессная газета, которая высылается только записавшимся на конгрессъ. До 1 Іюня членскій взносъ 15 фр. (5 sm. 940 s.), а для членовъ семьи—10 фр. Деньги можно переводить черезъ Ĉekbanko или почтой по адресу 3, place Jussieu, Paris. Во время конгресса будетъ разыграна пьеса изв. франц. драматурга.

Эсперантская пресса.

(esperanta gazetaro).

Tiu-ĉi fako estas destinata precipe por rusaj esperantistoj-propagandistoj, pro kio ĝi estos redaktata en lingvo rusa.

Gazeto de la Deka Kongreso № 1. Интересныя свѣдѣнія о приготовленіяхъ къ Парижскому конгрессу, который будетъ засѣдать въ огромномъ зданіи „Gaumont-Palace“, съ 6500 мѣтъ для сидѣнья. Собранъ капиталъ обезпеченія 46500 фр. *Finna Esperantisto №№ 11-12.* Къ сотрудничеству привлечены новыя силы, во главѣ съ прежнимъ редакторомъ A. Sandströ'm. Въ № 10 редакція выражаетъ удивленіе по поводу резолюціи, вынесенной на 2-мъ Всерос. съѣздѣ Эспер. о нежелательности изданія эсперантскихъ журналовъ въ Россіи, кромѣ журна-

ловъ „La Ondo de Esperanto“, „Finna Esperantisto“ и „Pola Esperantisto“?! *Germana Esperantisto № 1*—вышли по одному № обоихъ изданій. Началось иллюстрир. описаніе г Лейцига, гдѣ состоится IX германск. конгрессъ. Интересная статья неутомимаго А. Берендта „Безпроволочный телефонъ и эсперанто“ для международныхъ сообщеній. Обзоръ эсперантскаго движенія въ 1913 году. *La Ondo de Esperanto № 1.* Обзоръ Э. движенія въ Россіи. Комедія г. Билибина, въ переводѣ на Э. Воззваніе о розыскѣ уч. VII кл. Рязанской гимн. Дунаева, безъ вѣсти пропавшаго. *Poŝta Esperantisto.* № 11. Приложенъ 1 листъ почтоваго словаря на 4 языкахъ (нѣмец., франц., англ. и эспер.). *Oficiala Gazeto № 6 (61)* Публикуются матеріалы о делегаціи 1907—8 годовъ. Кассовый отчетъ по VII конгрессу (дефицитъ 1703-74 фр.). 3-й циркуляръ Loka Komitato о X конгрессѣ. *Scienca Gazeto № 24.* Статья лаборанта института Пастёра Н. Mouton „Прививка противъ брюшного тифа“ и нѣсколько интересныхъ замѣтокъ по авіаціи, астрономіи и др. *Звѣзда Воли* выпустила свой последній весьма неудачный № съ массой опечатокъ. *La Revuo.* Январь. Критическій очеркъ: „Отецъ американск. литературы — Вашингтонъ Ирвингъ“. Воспоминанія о проф. К. Бурле. Здѣсь же сообщается объ открытіи кафедры эсперантскаго языка въ Питсбургскомъ Университетѣ и объ избраніи Доктора Л. Л. Заменгофа Почетнымъ Членомъ научнаго факультета въ г. Lima (Перу). *Portugala Revuo.* № 1. Посвященъ эсперант. дѣламъ въ Португаліи. Печатается 3-хъ актная драма г. Garrett „Монахъ Людовикъ-де-Суза“. *Kroniko* № 3—4. Воззваніе и уставъ „Всемірнаго Эсперантскаго Коммерческаго Союза“. *La Movado.* Январь. Интересный богатый по содержанію, какъ и всегда, номеръ. *Esperanto*—20 января. (н. с.), „Народные университеты“—передовая статья. Очерки Албаніи. „Измѣреніе времени“, ст. Philip. Samin.

I. F. Onoŝkoviĉ-Jacina.

† 25 Decembro 1913 j.

La Peterburga kaj kun ĝi la tutrusa esperantistaro suferis gravegan perdon en persono de sia altranga protektanto efekt. sekr. konsil. Ivan Feliksoviĉ Onoŝkoviĉ-Jacina. Lia nomo estas kunligita kun la renaskiĝo de esperanta movado en Ruslando en la komenco de la jaro 1912, kiam post la konata juĝproceso de kapit. Postnikov, tuta afero ŝajnis mortinta. La t. n. „Tutruslanda Esperantista Ligo“ de la registaro estis fermita kun ĉiuj siaj fakoj en multaj urboj kaj la agado estis subpremita kaj preskaŭ nuligita. Tiam Ivan Feliksoviĉ per sia nobla koro kaj serena spirito, eĉ ne sciante detale nian movadon, eksentis, ke ĝi estas pura, kulturportanta, sankta; li kuraĝe ekstaris por ĝia defendo kaj fariĝis potenca protektanto de Esperanto antaŭ la registaro, antaŭ la administrantaj rondoj. Pro sia troa modesteco, I. F. multe klopodis por la esperantismo, eĉ ne ĉiam rakontinte pri siaj laboroj, kies gravajn kaj efikajn rezultatojn poste ĉiuj vidis, ne sciante el kio ili devenas.

Lia ĉarma blankhara, vere—patriarka eksteraĵo altiris al li ĉiujn personojn, kiuj havis la feliĉon kun li paroli kaj agadi. Malgraŭ sia sepdekjara aĝo, I. F. ŝajnis vivplena, energia, preskaŭ juna en laborado, sed ho ve, la korpofortoj ne egalvaloris kun liaj animaj kaj spiritaj fortoj kaj jen neatendita kruela sekvo! Estu por ni, esperantistoj, por ĉiam neforgesebla kaj estiminda la memoro pri tiu ĉi klera, nobla kaj bonkora viro, unua prezidanto de Peterburga Esperantista Societo, kiun li fondis kaj gvidis dum la plej malfacila tempo. Eternan ripozon en Dio al lia pura animo!

Издатель *Ковенское Общество Эсперантистовъ.*
Редакторъ *М. С. Валентиновъ.*

„Тов. Тип. М. Соколовскаго“ въ Ковнѣ